

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 545/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], Izrael, a [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], Izrael, zastúpených advokátkou JUDr. Helenou Bognerovou, Vajanského 8, Trenčín, pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného úradu Bratislava, pozemkového a lesného odboru, v konaní vedenom pod sp. zn. 6222/2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] a [REDAKČIA] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 11. augusta 2017 a doplnenou podaním doručeným ústavnému súdu 14. augusta 2017 sa [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], Izrael, a [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], Izrael (ďalej len „sťažovateľky“), domáhali vydania nálezu, ktorým by

ústavný súd vyslovil porušenie ich v záhlaví označeného základného práva postupom Okresného úradu Bratislava, pozemkového a lesného odboru (ďalej len „pozemkový úrad“), v konaní vedenom pod sp. zn. 6222/2004 a ktorým by pozemkovému úradu prikázal, aby v tomto konaní konal bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľky zároveň požiadali o priznanie finančného zadosťučinenia, ako aj o náhradu trov konania.

2. Sťažovateľky v sťažnosti uviedli, že 24. decembra 2004 si na vtedajšom Obvodnom pozemkovom úrade Bratislava uplatnili nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov. Predmetné konanie je v súčasnosti vedené pozemkovým úradom pod sp. zn. 6222/2004 a napriek sťažnosti sťažovateľiek na prietahy v konaní z 21. septembra 2015 adresovanej vedúcej pozemkového úradu, ako aj ich žiadosti o pokračovanie v konaní z 2. augusta 2017 adresovanej pozemkovému úradu dosiaľ nebolo právoplatne ukončené. S poukazom na procesné úkony, ktoré pozemkový úrad v danej veci doteraz vykonal, sťažovateľky v sťažnosti namietajú, že svojou nečinnosťou „*spôsobil prietahy v konaní v predmetnej veci... spolu 2002 dní*“, čím porušil ich v záhlaví označené základné právo.

3. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní návrhu na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť

aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

4. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). V tejto súvislosti ústavný súd predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity totiž okrem iného reflektuje princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

5. Už vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 317/04 ústavný súd judikoval, že: „Prostredníctvom ustanovenia § 250t Občianskeho súdneho poriadku poskytuje zákonodarca fyzickým osobám a právnickým osobám právnu možnosť domáhať sa súdnej ochrany ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov

garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaniach pred orgánmi verejnej správy, pokiaľ tieto nekonajú bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že sú v konaní nečinné.“

6. Vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 189/07 ústavný súd vyslovene uviedol, že: *„Ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sa sťažovatelia nemôžu domáhať v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky v prípade, že prietahy v konaní orgánu verejnej správy (pozemkového úradu) nenamietali podaním žaloby v správnom súdnictve podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (teraz § 242 a nasl. Správneho súdneho poriadku – pozn. ústavného súdu). Nepodanie žaloby v správnom súdnictve sťažovateľmi sa považuje za nevyužitie všetkých možných prostriedkov nápravy, v dôsledku čoho Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na konanie.“*

7. K rovnakému záveru ústavný súd dospel aj vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 400/2012, keď opätovne konštatoval, že *„rozhodovanie o nečinnosti orgánov verejnej správy, a teda aj o ochrane základných a iných práv, porušenie ktorých môže byť dané nečinnosťou správneho orgánu, je zverené všeobecným súdom v rámci správneho súdnictva“*.

8. Podľa § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016 (ďalej len „SSP“), správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Konanie o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy podrobnejšie upravujú § 242 až § 251 SSP. Z § 242 ods. 1 SSP pritom jednoznačne vyplýva, že žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní.

9. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľiek, ktorou namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom pozemkového úradu v konaní vedenom pod sp. zn. 6222/2004 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie bez toho, aby skúmal opodstatnenosť ich námietok uvedených v bode 2 tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2017